

SADRŽAJ

IZVOD IZ RECENZIJE.....	5
PREDGOVOR.....	11

UGOVOR O DOŽIVOTNOM IZDRŽAVANJU

1. Nastanak i istorijski razvoj ugovora o doživotnom izdržavanju	15
2. Ugovor o doživotnom izdržavanju u srpskom pravu.....	19
3. Uslovi za nastanak ugovora i bitni elementi ugovora	20
4. Opšta načela kojima podleže ugovor o doživotnom izdržavanju.....	21
5. Pojam i pravna obeležja	22
6. Oblici ugovora o doživotnom izdržavanju	27
6.1. Oblik ugovora o doživotnom izdržavanju po Zakonu o nasleđivanju (pravi ugovor) i posledice nepoštovanja forme	28
6.2. Nepravi (atipični) ugovor o doživotnom izdržavanju	37
7. Subjekti ugovora o doživotnom izdržavanju	41
7.1. Ugovornici kod ugovora o doživotnom izdržavanju	41
7.1.1. Primalac izdržavanja	43
7.1.2. Više lica kao primaoci izdržavanja	45
7.1.3. Davalac doživotnog izdržavanja	50
7.1.4. Više lica kao davaoci izdržavanja	53
7.2. Ugovor o doživotnom izdržavanju u korist trećih lica	59
8. Zaključenja ugovora o doživotnom izdržavanju preko punomoćnika.....	64
9. Obezbeđenje prava iz ugovora o doživotnom izdržavanju.....	68
10. Promena subjekta kod ugovora o doživotnom izdržavanju	70
11. Neprenosivost prava iz ugovora o doživotnom izdržavanju.....	72
12. Predmet ugovora o doživotnom izdržavanju	73
13. Pravno dejstvo ugovora o doživotnom izdržavanju	90
13.1. Otudjenje i opterećenje imovine koja je predmet ugovora.....	90
13.2. Pobijanje ugovora o doživotnom izdržavanju zbog povrede nužnog dela ..	94
13.3. Odgovornost davaoca izdržavanja za dugove primaoca izdržavanja	98
14. Prestanak ugovora po zakonu	101
15. Ništavost ugovora o doživotnom izdržavanju.....	101

15.1. Poništenje iz razloga predviđenih Zakonom o nasleđivanju	101
15.1.1. Poništaj zbog nepoštovanja forme	101
15.1.2. Poseban slučaj ništavosti	102
15.1.3. Poništaj ugovora usled odsustva aleatornosti	103
15.1.4. Ništavost ugovora kada je zaključen u cilju izigravanja prava budućih naslednika – nedopuštena pobuda	117
15.2. Poništaj ugovora na osnovu odredbi Zakona o obligacionim odnosima	121
16. Ugovor o doživotnom izdržavanju kao simulovan pravni posao (prikriva ugovor o poklonu)	125
17. Ugovor o doživotnom izdržavanju kao disimulovan posao (prikriva ga ugovor o poklonu)	127
18. Ugovor o doživotnom izdržavanju kao disimulovan posao (nepravi) (prikriva ga ugovor o kupoprodaji)	130
19. Ublažavanje posledice ništavosti – konverzija	131
20. Ništavost pojedinih odredbi ugovora o doživotnom izdržavanju	134
21. Raskid ugovora o doživotnom izdržavanju	135
21.1. Sporazumni raskid	136
21.2. Raskid ugovora sudskom odlukom	138
21.2.1. Raskid ugovora zbog poremećenih odnosa	138
21.2.2. Raskid ugovora zbog promenjenih okolnosti	154
21.2.3. Raskid ugovora zbog neispunjenja	157
21.3. Raskid ugovora po sili zakona	178
22. Posledice raskida ugovora o doživotnom izdržavanju	178
22.1. Naknada troškova izdržavanja	179
22.2. Naknada štete zbog raskida ugovora	186
23. Odnos dva ugovora o doživotnom izdržavanju (punovažnost, jače pravo)	189
24. Odnos ugovora o doživotnom izdržavanju i drugih ugovora	193
24.1. Sukcesivno zaključenje ugovora o doživotnom izdržavanju i ugovora o poklonu iste nepokretnosti	193
24.2. Odnos ugovora o doživotnom izdržavanju i ugovora o poklonu (ista imovina – ista lica)	194
24.3. Odnos ugovora o doživotnom izdržavanju i kupoprodajnog ugovora (različita lica – ista imovina)	202
24.4. Odnos ugovora o doživotnom izdržavanju i testamenta	203
25. Ugovor o doživotnom izdržavanju i ostavinski postupak	205
26. Procesna pitanja vezana za ugovor o doživotnom izdržavanju	207

26.1. Presuđena stvar (<i>res iudicata</i>) u sporu kod ugovora o doživotnom izdržavanju	211
26.2. Aktivna legitimacija za vođenje parnice kod raskida ugovora o doživotnom izdržavanju	214

PRAKTIČNI PRIMERI

I Ugovori

1. Ugovor o doživotnom izdržavanju	219
2. Ugovor o izdržavanju u korist trećeg lica	220
3. Ugovor o izdržavanju između roditelja i dece	222
4. Ugovor o izmeni ugovora o doživotnom izdržavanju	224

II Tužbe

1. Primer tužbe za raskid ugovora o doživotnom izdržavanju zbog poremećenih odnosa – član 201. Zakona o nasleđivanju.....	229
2. Primer tužbe za raskid ugovora o doživotnom izdržavanju zbog neizvršavanja ugovora	231
3. Primer tužbe za naplatu pravične naknade kad je do raskida došlo krivicom jedne strane – čl. 201. st. 3. Zakona o nasleđivanju	233
4. Primer tužbe radi svojine po osnovu preuzete obaveze izdržavanja – 204. stav 1. Zakona o nasleđivanju.	235
5. Primer tužbe za naknadu kada potomci i bračni drug primaoca izdržavanja nisu u stanju da preuzmu ugovorne obaveze – čl. 205. Zakona o nasleđivanju.....	237

III Molbe

1. Primer molbe za zabeležbu postojanja prava iz ugovora.....	241
2. Primer molbe za dozvolu uknjižbe prava svojine po ugovoru o doživotnom izdržavanju	242

ZAKLJUČAK	243

LITERATURA	246